

Film som SKOLEFAG

I slutningen af 1957 afholdtes i Amsterdam den første internationale konference om filmforståelse som skolefag.

For at kunne bedømme denne konferences betydning er en kort omtale af det arbejde, der hidtil er udført på dette felt, nødvendig. Allerede gennem en del år har lærere og ungdomsledere i en række lande søgt at bibringe deres elever viden om og forståelse for filmen som kunst. Det er sket enten gennem en direkte undervisningspræget gennemgang af filmens udtryksmidler og udtryksmuligheder, gennem diskussioner om sete film eller ved at lade eleverne lave deres egne amatørfilm. Ligeså forskellige metoderne har været — også inden for de tre nævnte hovedmetoder divergerer den praktiske fremgangsmåde selvfølgelig betydeligt — ligeså forskellige har de pædagogiske udgangspunkter været. Nogle har ønsket at dæmpe op for gennemsnitsfilmernes formodede skadelige indflydelse, andre har mere positivt søgt at interessere eleverne for kunst i det hele taget gennem filmen som den kunstform, de i forvejen kendte; nogle har brugt emnet som et interesseområde, der var egnet til at skabe bedre pædagogisk kontakt til eleverne, andre har ønsket at benytte filmen som et velegnet testmateriale for sociologiske og psykologiske studier; endelig har en del personligt været filmentusiaster og har ønsket at give deres egen interesse og viden videre til deres elever.

Det vil formentlig stå enhver oprigtigt filminteresseret klart, hvor meget filmoplysningen som helhed ville vinde, dersom filmen vandt indpas i de skoleformer, hvor timeplan og lærerinteresse måtte tillade det. En behandling af filmspørgsmål indenfor skolens rammer ville — foruden alle de andre aspekter et sådant arbejde rummer — både betyde større *filmforståelse*, større *filmoplevelse* og større *filmkritik* hos ungdommen og dermed hos fremtidens filmpublikum; og fremtidens filmpublikum er i ikke ringe grad med til at bestemme fremtidens film!

Føregangslandet på dette område er England, men også i andre lande — først og fremmest Vesttyskland — er der arbejdet alvorligt med emnet.

I Danmark har Dansk Skolescene i fortsættelse af sin nu 20-årige *filmforevisende* virksomhed for skolebørn fundet det naturligt at tilbyde sin hjælp også i det *filmoplysende* arbejde for skoleelever i det omfang, lærerne ønsker at benytte sig heraf. Der har i efteråret 1955 været arrangeret en drøftelse herom med lærere fra hele landet, i 1957 arrangerede Statens Filmcentral og Dansk Skolescene i fællesskab et sommerferiekursus i Esbjerg, og en del lærere har gennem de sidste år benyttet sig af det orienterende materiale, der er samlet af Dansk Skolescene om disse spørgsmål.

I enkelte lande findes en central ledende eller rådgivende instans, (i England har British Film Institute påtaget sig opgaven, desuden findes et Society of

Film Teachers), og flere steder har der været arrangeret kurser og møder for interesserede lærere, men et internationalt forum for debat om disse emner endsiges et rådgivende center eller lignende findes ikke.

Et væsentligt skridt henimod international kontakt blev gjort i 1955, da den internationale kulturorganisation *Fraternité Mondiale* ved et møde i Luxembourg nedsatte en såkaldt filmspecialistgruppe, der dog først og fremmest beskæftigede sig med de psykologiske og pædagogiske problemer i forbindelse med filmarbejde med og for børn i det hele taget. Sidste forår etableredes det internationale børnefilmcenter, hvis hovedopgaver drejer sig om børnefilm, men som i sine formålsparagraffer tillige nævner „filmundervisning“, og endelig har også International Council for Educational Film vist interesse for disse spørgsmål, selv om dets hovedformål vel må siges at være oplysning *med* film og ikke *om* film. I efteråret 1957 tog det ovenfor nævnte *Fraternité Mondiale* initiativ til i samarbejde med den hollandske institution *Film en Jeugd* at indkalde til konferencen i Amsterdam.

I konferencen deltog ca. 30 repræsentanter fra 9 lande med deltagere fra såvel kredsen omkring *Fraternité Mondiale* og fra forskellige filminstitutioner som fra praktisk arbejdende lærerkredse. Fra Danmark var indbudt *Ellen Siersted* — der måtte sende afbud på grund af sygdom — og undertegnede som repræsentant for Dansk Skolescene.

Det officielle resultat af konferencen var, at man konstaterede, at der i de forskellige lande var en stigende anerkendelse af, at oplysning om film er noget, der kommer skolen ved, og at spørgsmålet ikke længer betragtedes som en mærkværdig hobby hos enkelte lærere;

at der opstilledes en tematisk tredeling af stoffet, omfattende: 1) oplysning om filmens udtryksmidler, 2) udvikling af en positiv kritisk holdning over for filmens dramatiske og tematiske opbygning, 3) „bevidstliggørelse“ af filmen som kunstnerisk og social faktor;

at det stærkt anbefales at søge filmen bragt ind i skolen indenfor den regulære timeplan og ikke blot i fritidsklubvirksomhed o. l.;

at det fremhævedes, at filmforståelse måtte finde en om så kun beskedne plads i den almindelige læreruddannelse;

at det vedtoges, at man skulle søge udveje for at arrangere et udvidet kursusmøde i England i løbet af sommeren 1958.

Vigtigere end disse officielle resultater var imidlertid den udveksling af rent praktiske erfaringer, der fandt sted, og de muligheder, der her bød sig for i hvert fald på privat basis at knytte den internationale kontakt, der på dette felt hidtil enten har manglet eller har været forbeholdt en mindre kreds af — i ordets oprindelige, *Cohen-Séat*'ske betydning — filmologer omkring *Fraternité Mondiale*.